

Kültür ve Miras - 6

1. Türkiye Selçuklu Devleti döneminde ticareti geliştirmek için;

- I. hanlar ve kervansarayların inşa edilmesi,
- II. gümrük vergilerinin düşürülmesi,
- III. Kırım (Suğdak), Antalya, Sinop, Alanya gibi liman şehirlerinin fethedilmesi

faaliyetlerinden hangilerinin gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

2. Büyük Selçuklu ordusu, Malazgirt Savaşı'nda uyguladığı Turan taktiği ile iki gün gibi kısa bir sürede Bizans ordusunu ağır bir yenilgiye uğrattı. Bu zafer sonrası Anadolu Türk yurdu olmaya ve İslamlaşmaya başladı. Bu tarihi zafer sonrası Bizans Avrupa'dan yardım istedi. Türkleri durdurmak isteyen Avrupalılar Türklere karşı Haçlı Birliğini oluşturdu.

Buna göre Malazgirt Savaşı'nın sonuçları ile ilgili,

- I. Anadolu'da Türk-İslam dönemi başlamıştır.
- II. Türkler Anadolu'da siyasi birliği sağlamıştır.
- III. Bizans ordusu, Türk ilerleyişini durdurmuştur.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

3. Türkiye Selçukluları kervanların konaklaması için kervansaraylar yaptırıldılar. Bu kervansaraylarda kalan tüccarların dinlenme, beslenme, sağlık ve temizlik ihtiyaçları üç gün boyunca ücretsiz olarak karşılanırdı. Bunun yanında ticaret yollarında zarara uğrayan tüccarların kayıplarını karşılayarak ilk sigorta uygulamasını hayata geçirdiler.

Türkiye Selçuklu Devletinde bu uygulamaların amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Anadolu'da ticareti canlandırmak
B) Kervansarayların gelirini artırmak
C) Düşman saldırılarına karşı güvenliği sağlamak
D) Yabancı tüccarların ticaret yapmasını engellemek

4. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlıların milliyetçi bir yapıya sahip olduğunu gösterir?

- A) İslam'ı resmi din olarak kabul etmeleri
B) Türkçeyi resmi dil olarak ilan etmeleri
C) Ticaret yolları üzerine kervansaraylar yaptırmaları
D) Hükümdarlarının "sultan" unvanını kullanmaları

5. Karahanlılar, İslamiyet'i resmi din olarak benimsemiş ancak birçok alanda İslamiyet öncesi gelenek ve uygulamaları korumuşlardır.

Buna göre Karahanlılar ile ilgili;

- I. İkili devlet anlayışı ile devleti yönetmeleri,
- II. Geleneksel veraset anlayışını uygulamaları,
- III. Yöneticilerin "Han, Hakan, Kağan" unvanını kullanmaları

uygulamalarından hangileri Türk kültürünü korumaya çalıştıklarının göstergesidir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti ile Moğollar arasında yapılan Köseadağ Savaşı'nın sonuçlarından biridir?

- A) Türkiye Selçuklu Devleti yıkılış sürecine girmiştir.
B) Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır.
C) Türklerin yerleşik hayata geçişi hızlanmıştır.
D) Anadolu'da siyasi birlik sağlanmıştır.

7. “Anadolu’da kurulan ilk Türk beylikleri Anadolu’yu bayındır hale getirmek için çalışmışlardır.”

Sosyal bilgiler öğretmeninin bu cümlesinin kanıtı, aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Medrese, cami, külliye, darüşşifa gibi yapılar inşa edilmiştir.
B) Ermeni, Gürcü ve Bizans ile mücadele edilmiştir.
C) Haçlı saldırılarına karşı gerekli önlemler alınmıştır.
D) Anadolu’nun fethi için yapılan çalışmalar hızlanmıştır.

8. Anadolu’nun yurt edinme sürecine katkısı olan eserler arasında kervanların konaklaması için yapılan kervansaraylar yer alırdı. Kervansaraylarda tüccarların dinlenme, beslenme ve temizlik ihtiyaçları üç gün boyunca ücretsiz karşılanırdı. Kervansarayların içerisinde odalar, mescit, hamam, çeşme, gibi bölümler ile hekim, veteriner ve nalbantlık yapan görevliler bulunurdu.

Buna göre kervansaraylar öncelikle aşağıdaki alanların hangisinin gelişmesine katkı sağlamak için yapılmıştır?

- A) Ekonomi
B) Siyasi
C) Sağlık
D) Eğitim

9. Baharat günümüzden binlerce yıl önce doğu ülkelerinde kullanılıyordu. Basra Körfezi, Kızıldeniz ve Mısır yoluyla taşınan karabiber, zerdeçal, tarçın, zencefil, karanfil gibi baharatlar, yemekleri lezzetlendirmenin dışında ilaç ve esans yapımında da kullanılıyordu. Tüccarlar, seyyahlar, elçiler farklı coğrafyalardaki insanların yaşam felsefesini, hayat tarzını, yemeklerini Baharat Yolu üzerinden uzak diyarlara taşıyorlardı.

Verilen metne göre Baharat Yolu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hem kara hem de deniz yolundan oluşmaktadır.
B) Kültürel etkileşimde rol oynamıştır.
C) Farklı ürünlerin taşınmasında kullanılmıştır.
D) Teknolojinin gelişmesiyle önemini yitirmiştir.

10. İpek Yolu üzerinde başta ipek olmak üzere kâğıt, porsele, baharat gibi ürünlerin ticareti yapıldı. Tarihte kurulan birçok Türk devleti, İpek Yolu için diğer devletlerle mücadele etti. Ancak Coğrafi Keşiflerin yapılmasından sonra bu ticaret yolu eski önemini kaybetti.

Metne göre İpek Yolu ile ilgili olarak;

- I. Devletler arasında çekişmelere neden olduğu,
II. Farklı ürünlerin ticaretine imkân sağladığı,
III. Yeni yerlerin bulunmasından olumsuz etkilendiği

çıkarmalarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

11. Orta Asya’da İpek Yolu’nun denetimini elinde bulunduran Türkler bu sayede güçlü bir ekonomiye sahip olmuşlardır. İpek yoluna hâkim olmak isteyen Çinliler, Türkler ile uzun yıllar mücadele içine girmiştir. Bu hâkimiyetini kaybetmek istemeyen Türkler zaman zaman başka devletlerle iş birliği yapmak zorunda kalmışlardır.

Verilen metne göre,

- I. Ticaret yolları ülke ekonomileri için önemli bir yere sahiptir.
II. Çıkar çatışmaları ittifakların yapılmasını zorunlu kılmıştır.
III. İpek Yolu ülkeler arasında rekabete neden olmuştur.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

12. İpek Yolu, Çin’in Xi’an (Şian) kentinden başlayarak Hazar Denizi’nin güneyinden ve kuzeyinden iki kol hâlinde Avrupa’ya uzanan tarihî ticaret yoludur. İpek Yolu sadece ipeğin değil deri, porselen, mücevher vb. değerli birçok malın taşındığı bir yol olmuştur. İpek Yolu’nda Çinliler Türklerden ceket ve pantolon giymeyi öğrenmiştir. Devletler İpek Yolu’na hakim olabilmek için mücadele içine girmiştir.

Bu bilgilere göre İpek Yolu ile ilgili olarak çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerde önemli rol oynamıştır.
B) Türklerle Çinliler arasında çekişmelere neden olmuştur.
C) Ülkeler arası sosyal etkileşime katkı sağlamıştır.
D) Asya ve Avrupa’yı birbirine bağlamıştır.